

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ **R. P.**, bývajúceho v M., 2/ **J. L.**, bývajúceho v Š., 3/ **J. G.**, bývajúceho v Š., proti žalovaným 1/ **Š.L.**, so sídlom v Š., 2/ **O.**, so sídlom v Š., obaja zastúpení JUDr. F. B., advokátom v Ž., **o určenie neplatnosti právneho úkonu**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6 C 215/2005, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 22. júna 2010 sp. zn. 5 Co 191/2010, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Žiline z 22. júna 2010 sp. zn. 5 Co 191/2010 v časti výroku, ktorým bolo odmietnuté odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Žilina z 11. apríla 2008 č.k. 6 C 215/2005-49 a v nadväzujúcom výroku o trovách konania a vec v rozsahu zrušenia vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina uznesením z 11. apríla 2008 č.k. 6 C 215/2005-49 konanie zastavil. Žalobcom 1/ až 3/ uložil povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne žalovaným 1/ a 2/ trovy konania 6 279,10 Sk k rukám právneho zástupcu žalovaných 1/ a 2/ do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcovia sa domáhali určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným 2/ ako kupujúcim a žalovaným 1/ ako predávajúcim. Predmetom zmluvy bol prevod vlastníctva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. Š., zapísaných v katastri nehnuteľností v čase uzavretia kúpnej zmluvy na LV č. X.. Žalobcovia zároveň podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by sa zakázalo žalovanému 2/ nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami. Súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia uznesením z 13. septembra 2005 č.k. 6 C 215/2005-19 zamietol. Žalobca 1/ podaním zo 4. apríla 2008 doručeným súdu 8. apríla 2008 zoberal návrh

späť v plnom rozsahu z dôvodu, že po podaní návrhu sa jeho situácia zmenila, nemá finančné prostriedky na právne zastúpenie a právnu pomoc. Podaniami z 9. apríla 2008 doručenými súdu 10. apríla 2008 zobrali návrh späť aj žalobcovia 2/ a 3/. Uviedli, že žiadajú vrátiť súdny poplatok. Súd vzhľadom na uvedené s poukazom na § 41 ods. 2, § 96 ods. 1, 2, 3 O.s.p. konanie zastavil. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta a § 149 ods. 1 O.s.p., pretože žalobcovia procesne zavinili zastavenie konania.

Krajský súd v Žiline uznesením z 22. júna 2010 sp. zn. 5 Co 191/2010 odvolanie žalobcu 2/ a žalovaných 1/ a 2/ odmietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z doručky o prevzatí napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca 2/ odvolanie podal po zákonom stanovenej lehote. Zásielka, ktorou bolo žalobcovi 2/ doručované uznesenie, bola na pošte uložená 19. mája 2008. V zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. (znenie účinné pred novelou č. 384/2008 Z.z.), za deň doručenia sa považuje 22. máj 2008 (prvý pokus o doručenie bol vykonaný 16. mája 2008, ďalší pokus 19. mája 2008, kedy bola zásielka uložená na pošte), od ktorého dňa začala plynúť lehota žalobcovi 2/ na odvolanie, pričom posledným dňom tejto zákonnej lehoty bol 6. jún 2008. Žalobca 2/ podal odvolanie osobne až 12. júna 2008. Ďalej súd uviedol, že z doručky preukazujúcej prevzatie uznesenia okresného súdu právny zástupcom žalovaných 1/ a 2/ bolo zistené, že právny zástupca žalovaných uznesenie okresného súdu do vlastných rúk prevzal 16. mája 2008. Lehota na podanie odvolania začala žalovaným 1/ a 2/ plynúť nasledujúci deň od doručenia rozhodnutia, t.j. 17. mája 2008 a uplynula 2. júna 2008. Odvolanie proti uzneseniu okresného súdu podľa pripojenej obálky odovzdal poštovému úradu na prepravu **2. júna 2008**. Na základe uvedeného súd odvolania v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ ako oneskorene podané odmietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože v odvolacom konaní žiadnemu z účastníkov trov nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal na podnet žalovaných 1/ a 2/ mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky v časti, v ktorej bolo odmietnuté odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Žilina z 11. apríla 2008 č.k. 6 C 215/2005-49. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodil, že odvolací súd svojím postupom v odvolacom konaní zaťažil konanie vadou v zmysle § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p. a § 237 písm. f/ O.s.p., keď odmietnutím

odvolania žalovaných 1/ a 2/ im odňal možnosť konať pred súdom. Odvolací súd nerešpektoval ustanovenia § 1 až § 3 O.s.p., § 57 ods. 1 až 3 O.s.p., § 201 O.s.p., § 204 ods. 1 O.s.p., § 205 ods. 1 a 3 O.s.p., § 209 ods. 1 O.s.p., § 211 ods. 1 O.s.p. § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Poukázal na to, že zákonná 15- dňová lehota na podanie odvolania začala žalovaným plynúť 17. mája 2008. Posledný deň lehoty, t.j. 31. máj pripadol na sobotu. Najbližší pracovný deň bol 2. jún 2008 – pondelok. Právny zástupca žalovaných podal odvolanie na pošte 2. júna 2008, teda v lehote. Odvolanie bolo dodatočne odôvodnené podaním z 2. júla 2008.

Žalobca 3/ sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne vyjadril. Vyjadrenie sa týkalo veci samej.

Žalobcovia 1/, 2/ a žalovaní 1/, 2/ sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na konanie o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie podal včas (§ 243g O.s.p.) na podnet žalovaných 1/, 2/ generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal uznesenie v napadnutej časti a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne právne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako boli v mimoriadnom dovolaní označené, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa

Najvyšší súd Slovenskej republiky len na posúdenie dovolacích dôvodov uvedených výslovne v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vždy vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. generálny prokurátor Slovenskej republiky nenamietal a tieto neboli zistené ani v dovolacom konaní. V dovolacom konaní však vyšla najavo vada konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti účastníka konať pred súdom treba rozumieť taký závadný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. O takýto vadný postup súdu ide aj v prípade, ak odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.).

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 57 ods. 1 O.s.p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty.

Podľa § 57 ods. 2 O.s.p. lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Zo spisu vyplýva, že právny zástupca žalovaných 1/ a 2/ prevzal prvostupňové rozhodnutie 16. mája 2008. Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania plynula od 17. mája 2008 a uplynula s poukazom na vyššie citované ustanovenie § 204 ods. 1, § 57 ods. 1 a 2 O.s.p. **2. júna 2008** (pondelok), keďže 31. máj 2008 pripadol na sobotu. Dňa 2. júna 2008 podali žalovaní 1/, 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie na pošte (t.j. v zákonom stanovenej lehote) s tým, že odvolanie dodatočne odôvodnia. Následne podaním doručeným okresnému súdu 4. júla 2008 bolo odvolanie doplnené. Treba poznamenať, že súd prvého stupňa nevyzýval odvolateľov na prípadné doplnenie odvolania. Z uvedeného je zrejmé, že odvolanie bolo podané včas. Odvolací súd tým, že odvolanie žalovaných 1/ a 2/ v danom prípade odmietol ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., hoci podmienky pre tento postup neboli splnené, odňal im možnosť pred súdom konať (§ 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p., § 237 písm. f/ O.s.p.).

Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajskému súdu v Žiline v napadnutej časti zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a trovách konania o mimoriadnom dovolaní (§ 243i ods.2 O.s.p. v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2011

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Jarmila Uhlířová